Handlingsplan

Kulturpolitiska programmet 2023-2025

Ett attraktivt, levande och inkluderande kulturliv berikar livskvaliteten, stärker folkhälsan samt lockar nya besökare och invånare till Svalövs kommun

Inledning

Denna handlingsplan för Svalövs kommuns kulturpolitiska program 2023-2025 är ett kommunövergripande styrdokument för kommunens kulturverksamhet i linje med lagstiftning samt regionala och nationella mål. Kulturverksamheten drivs av många olika aktörer i kommunen inom kommunkoncern, civilsamhälle, kulturinstitutioner och näringsliv.

Handlingsplanen anger prioriterade åtgärder för kommunen för att verka enligt de beslutade målen i Kulturpolitiska programmet under den aktuella planperioden. Syftet med planen är att förtydliga nämnders och bolagsstyrelsernas ansvar och roller för att uppfylla målen i programmet i relation till deras reglemente, ägardirektiv, styrdokument och budget.

Mål från kulturpolitiska programmet 2023-2025

1) Verka för alla kommuninvånares möjlighet att ta del av och skapa kultur
2) Stärka Svalövs kommun som en kreativ och nyskapande kommun med framåtanda
3) Stärka barn och ungas rätt till kultur
4) Bevara, uppmärksamma och tillgängliggöra kommunens kulturarv
5) Ge stöd till kulturaktörer för ett engagerande och utvecklande kulturutbud

Hur har handlingsplanen tagits fram?

Handlingsplanen har tagits fram utifrån en kommunövergripande behovsanalys av kommunens kulturverksamheter under vår och sommar 2023. Till underlag för beredningen ligger fokusintervjuer och kommunövergripande workshops med nämnder, bolag och externa kulturaktörer, fokusintervjuer, utvärdering av tidigare kulturplan, omvärldsanalys av andra kommuner samt regional och nationell kulturpolitik.

Uppföljning och ansvar

Handlingsplanen ska årligen redovisas och följas upp i Bildningsnämnden (BIN), som har det övergripande ansvaret för kultur- och fritidsfrågor i kommunen. Nämnden är även ansvarig för eventuell revidering av handlingsplanen. Aktiviteterna i handlingsplanen regleras av nämndernas och bolagens budget.

Begreppsförklaring

Estetiska uttrycksformer
Exempel på estetiska uttrycksformer är musik, teater, konst, film, dans, hantverk, design, foto och litteratur.

Gestaltad livsmiljö
Begreppet utgår från en helhetssyn på formandet av våra livsmiljöer, där arkitektur, form, design, konst och kulturmiljö är ett sammanhållet område med människan som utgångspunkt. Utveckling och förvaltning av livsmiljön ska ske med hänsyn till människans möjligheter, behov och önskemål.

Kreativt skapande
Med kreativt skapande syftas till möjligheten att få utöva sig åt olika former av kreativt skapande, exempelvis spela musik, spela teater, dansa, måla, pyssla, fota, filma, slöjda, dreja, snickra, sy, skriva, läsa, cosplay och utöva e-sport.

Kultur
Begreppet kultur utgår i denna handlingsplan utifrån nationella kulturpolitikens mål om att kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund, att alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet och att kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska prägla samhällets utveckling.

Kulturella evenemang
Kan innefatta alltifrån en teaterföreställning på en kulturinstitution till ett idrottsevenemang med livemusik från lokala musiker. Evenemangen innefattar både den kultur som utövas av professionella konstnärer och kultur som utövas av amatörer, vuxna som barn.

Kulturarv
Kulturarv är alla fysiska och immateriella uttryck för mänsklig påverkan genom tiderna såsom lämningar, föremål, miljöer, verksamheter eller traditioner, språk, musik och berättelser. Vad som anses vara kulturarv förändras över tid och är beroende av samtida sammanhang och av samhällets utveckling.

Kulturella arenor
En kulturell arena är en plats för utövande av kultur. Det kan bland annat vara en scen, ett bibliotek, en skulpturpark, en biograf eller en utställningslokal.

Mötesplatser
En mötesplats är en öppen plats för allmänheten där människor kan träffas utanför arbetet, skolan och hemmet. Det kan både vara en fysisk och en virtuell plats. Platsen uppmuntrar till nya möten och gemenskap mellan människor.

Offentlig kultur
Kultur i den offentliga miljön kan innefatta exempelvis konstverk, estetisk utsmyckning av byggnader, design, arkitektur, kulturarv, kultur-, natur- och industrimiljöer.

Tillgänglighet
Med tillgänglighet menas i detta program goda förutsättningar för deltagande. Det kan exempelvis handla om information anpassat till målgruppen, fysisk

tillgänglighet till lokaler, goda transporter till och från en aktivitet. Det kan även syfta till att en verksamhet, aktivitet eller miljö säkerställer möjlighet för deltagande för personer med funktionsnedsättningar.

Målområde 1

Kommunen ska verka för alla kommuninvånares möjlighet att ta del av och skapa kultur

1.1 Ett kulturutbud som präglas av både bredd och spets, där fler känner sig inkluderade och intresserade av att delta

För att ha möjlighet att ta del av eller skapa kultur krävs god tillgång till information om det kulturella utbudet och att det ska vara enkelt för alla som vill delta. Vi behöver arbeta med att fler ska känna sig inkluderade i begreppen “kultur” och “kreativt skapande” genom att erbjuda en bredd i olika estetiska uttrycksformer, arrangemang och ingångar till kreativt skapande. Med bredd menas att kulturlivet innefattar både kreativt skapande för nybörjare och kreativt skapande för den som vill fördjupa sin kunskap. Precis som idrotten ska erbjuda både en plats för lek och gemenskap och möjlighet till satsningar för elitidrott, vill vi erbjuda plattformar för både bredd och spets i att utöva kultur.

Aktiviteter för att uppnå målet	Tidsperiod
Samordna och utveckla insatser för kulturaktiviteter som verktyg för folkhälsoinsatser	Start höst 2023
Erbjuda mobila och uppsökande verksamheter inom kulturskola, bibliotek, Aktivt Svalöv och allmänkultur	Löpande
Erbjuda gratis lovaktiviteter för barn och unga i kommunen	
Utveckla folkbiblioteken som mötesplatser för allmänheten och verka för ökad tillgänglighet	Löpande
Främja nytänkande och delaktighet vid kulturarrangemang för att skapa inkluderande kulturaktiviteter och evenemang	Löpande
Utveckla allaktivitetshuset som en öppen och generationsöverskridande mötesplats för allmänheten	2024-2025
Samordna, utveckla och tillgängliggöra information om kulturutbud och evenemang för invånare och besökare	Löpande

Kartlägga och synliggöra det lokala kulturutbudet och de kulturella arenor som finns i kommunen	Start vår 2024
Verka för ökad tillgänglighetsanpassning för personer med funktionsnedsättningar i lokaler för öppna mötesplatser för kultur	2025
Verka för att öppna kulturevenemang som anordnas av kommunen ska ha goda transportmöjligheter för kommuninvånare oavsett bostadsort	Löpande

Målområde 2

Stärk Svalövs kommun som en kreativ och nyskapande kommun med framåtanda

2.1 Stärk kapaciteten för kulturevenemang i hela kommunen

Evenemangsutbudet i kommunen är en viktig del av att stärka kommunens attraktivitet som boende- och besöksort. Evenemangen ska rikta sig till olika målgrupper i kommunen och det ska finnas en mångfald av arrangemang. Arrangemangen kan genomföras av kommunen själv eller genom lokala kulturaktörer som föreningar, kulturinstitutioner, näringsliv eller företagare inom kulturella och kreativa näringar. En god infrastruktur för kulturlivet ger förutsättningar för både offentliga, privata och ideella kulturaktörer att verka med spridning över hela kommunen.

För att uppnå målområdet behöver kommunen stärka infrastrukturen för större kulturevenemang och/eller kulturinslag vid andra evenemang. Vid framtagandet av handlingsplanen har det identifierats att det finns brister i lokaler och utrustning för att ha kapacitet att arrangera både mindre och större kulturevenemang. Kommunen saknar även öppna och tillgängliga ytor för konstutställningar samt effektiva verktyg för allmänhetens möjlighet till bokning av lokaler för mötesplatser och arrangemang.

Aktiviteter för att uppnå målet	Tidsperiod
Verka för fler tillgängliga, ändamålsenliga scener, lokaler och mötesplatser för kreativt skapande och kulturella evenmang	Löpande
Utforska möjligheten att upprätta en portabel kulturscen för att öka tillgängligheten till kultur i hela kommunen	Start höst 2024
Genomföra, initiera och stödja återkommande kulturevenemang öppna för allmänheten i kommunen	Löpande

Verka för ett mer flexibelt, tillgängligt och effektivt nyttjande av kommunala lokaler för evenemang och kreativt skapande	Start höst 2024
Utveckla det nya allaktivitetshuset som en ny arena för kulturevenemang och plats för kreativt skapande	2023-2025

2.2 God tillgång till kultur i den offentliga miljön

Vår fysiska omgivning har en viktig inverkan på vår hälsa och livskvalitet. Arkitektur, formgivning, design och offentliga konstverk är exempel på kultur i den offentliga miljön som är tillgänglig för alla invånare och besökare. Det kan även innebära öppna mötesplatser för kulturella evenemang eller plats för kreativt skapande. Exempel på konstnärlig gestaltning i den offentliga miljön är Veteväggen vid Svalövs station.

För att kommunen ska skapa en långsiktigt hållbar infrastruktur för evenemang och kreativt skapande i kommunen är det viktigt att i ett tidigt stadium vid samhällsplanering främja tillgången till lokaler och ytor för utställningar, evenemang, eget skapande och annan kulturverksamhet.

Aktiviteter för att uppnå målet	Tidsperiod
Fortsatt utveckling av skulpturparken som besöksmål	2023-2024
Använda brukar- och medborgardialoger för att öka invånarnas delaktighet i planeringen för mötesplatser och offentliga ytor för kultur	2024-2025
Förbättra tillgängligheten till de offentliga rum som finns och utveckla deras potential som mötesplatser, i samverkan med civilsamhället	2023-2025
Ta fram rutiner för att tillämpa kulturperspektivet i ett tidigare stadie vid ny- och ombyggnationer och samhällsplanering	Start höst 2024
Inventera och tillgängliggöra kommunala konstsamlingen	Vår 2024

2.3 Stärkt samverkan kring kulturutveckling internt och externt

För att uppnå ett innovativt, nyskapande kreativt kulturutbud med både bredd och spets är samverkan mellan olika aktörer inom och utanför kommunen en viktig framgångsfaktor. I arbetet med att ta fram handlingsplanen har verksamheter från hela kommunen och föreningsliv involverats. Ett av de viktigaste utvecklingsområdena som identifierades var stärkt samverkan och ökad kännedom om kulturaktörer inom och utanför kommunens verksamheter.

Från förenings- och näringslivet finns en stark önskan om att kommunen ska erbjuda plattformar för nätverkande mellan lokala kulturaktörer och stöd med marknadsföring av det lokala kulturutbudet. Inom de kommunala verksamheterna har det identifierats behov av stärkt samverkan mellan kultur- och fritidsverksamheterna och skolor vid planering av kulturutbud genom skolan. För att få med kulturperspektivet vid samhällsplanering behöver kultur- och fritidsverksamheterna delta i ett tidigare stadie för att utveckla arbetet kring kulturplanering vid allmänna lokaler och konstnärlig utsmyckning av offentliga platser.

Aktiviteter för att uppnå målet	Tidsperiod
Stärk dialog och samverkan med Fridhems folkhögskola	2023-2025
Främja kulturella och kreativa näringar inom kommunen genom att erbjuda nätverk, plattformar för samverkan och stöd till kompetensutveckling	2023-2025
Fortsatt samverkan med Familjen Helsingborg och Fridhems folkhögskola kring utveckling av kommunen som destination för filmbranschen	2023-2024
Etablera nya forum för planering, samverkan och kommunikation för kommunövergripande samverkan inom kulturutveckling	2024-2025
Delta i erfarenhetsutbyten, nätverk och kompetenshöjande insatser med regionala, nationella och internationella kulturaktörer	Löpande

Målområde 3

Stärk barn och ungas rätt till kultur

3.1 Goda möjligheter att utöva kultur genom skolan

Förskola och skola är viktiga arenor för att garantera barnkonventionens mål om alla barn och ungas rätt till deltagande och utövande av kultur. Genom både läroplanen och Skapande skola-verksamheten ges möjligheter till att få pröva på olika estetiska uttrycksformer och kreativt skapande under alla årskurser i grundskolan. Skolan spelar en central roll för att barn och elever ges lika förutsättningar att utvecklas inom olika estetiska uttrycksformer samt att möta ett kvalitativt och mångfacetterat kulturutbud. Skolan ger en grund för barn och ungas möjligheter att fortsätta delta aktivt i kultur- och samhällslivet senare i livet.

Då kommunens skolelever är utspridda över 6 tätorter och på landsbygden eller går i skolor utanför kommunens gränser behöver kommunen verka för att utjämna skillnader i barn och ungas möjlighet till deltagande i kulturutbudet, både under skoltid och på fritiden. Kulturskolan, biblioteket, föreningslivet och det kommande allaktivitetshuset i kommunen är här centrala arenor för utbudet av kultur under skoltid.

Aktiviteter för att uppnå målet	Tidsperiod
Verka för en mer likvärdig tillgång till kulturutbud under skoltid för kommunens förskolor och skolor	2024-2025
Utveckla möjligheten för kulturskolan att bedriva undervisning under skoltid enligt ändringen i skollagen från december 2022.	2024
Erbjuda aktiviteter inom skapande skola för F-9 där möjlighet att testa på olika kulturella uttryck ges	Löpande
Utveckla organisation och samverkan mellan kultur- och fritidsenhet, kulturskola och kultursamordnare skolor kulturutbud	Start höst 2024
Kulturskola och bibliotek ska fortsatt verka med uppsökande verksamhet och samverkansprojekt ihop med förskolor och skolor i kommunen	Löpande
Utveckla skolbibliotekens verksamhet under skoltid	2024-2025

3.2 Stärkta förutsättningar för barn och unga att utöva och delta i kulturella aktiviteter på fritiden

Möjlighet till en aktiv och meningsfull fritid för barn och unga är en viktig folkhälsofaktor som lägger grunden för goda förutsättningar i vuxenlivet. Att ges möjlighet till mötesplatser för att lära känna andra barn och unga på fritiden, upptäcka nya fritidsintressen eller möjlighet att fördjupa och utveckla kreativa förmågor, stärker barn och ungas förutsättningar att lyckas i skolan och komma in i arbetslivet som vuxen.

I Svalövs kommun vill vi främja barn och ungas möjlighet till att uppleva kultur och konstnärlig utbildning på fritiden genom kulturskolan, bibliotek, lovverksamhet, riktad fritidsverksamhet till ungdomar på fritiden och föreningslivets utbud. Vi ska verka för att möjligheten att delta i fritidsaktiviteter eller att utbilda sig inom kultur ska vara möjligt oavsett bostadsort i kommunen.

Aktiviteter för att uppnå målet	Tidsperiod
Förbättrad kunskapsspridning och informationsspridning om kulturverksamhet i kommunen för kulturutbud anpassat till barn och unga	2024-2025
Erbjuda kulturskola med ett brett och kvalitativt utbud inom olika konstnärliga uttrycksformer	Löpande
Erbjuda kostnadsfria lovaktiviteter för barn och unga inom kultur och kreativt skapande	Löpande
Stärka tillgången till lokaler för kreativt skapande för barn och unga på fritiden	Start höst 2024
Utveckla folkbiblioteken som mötesplats på fritiden för barn och unga	Löpande
Utveckla allaktivitetshuset som en attraktiv mötesplats för barn och unga i kommunen	2024-2025
Utforska möjligheten till uppstart av Region Skånes “Aktivitet förebygger”	2025

3.3 Stärk barn och ungas möjlighet till inflytande över det lokala kulturutbudet

För att uppnå ett attraktivt kulturutbud för barn och unga med högt deltagande är det viktigt att involvera barn och unga själva i utformandet av det lokala kulturutbudet riktat till barn och unga. För att säkra framtidens kulturproducenter är det viktigt att ungdomar ges möjlighet till att själva producera och arrangera kulturarrangemang, både som kulturutövande och som producent. Genom att involvera barn och unga i planeringen av kulturutbudet säkerställer vi kvalitet, deltagande och ger barn och unga kompetensutveckling som ökar chanserna på arbetsmarknaden som vuxen.

Aktiviteter för att uppnå målet	Tidsperiod
Utveckla metoder för barn och ungas inflytande vid planering av kulturutbudet i kommunala verksamheter	2025
Stärka barn och ungas delaktighet och engagemang i skapandet av offentliga mötesplatser genom att främja deras möjligheter till inflytande, i enlighet med barnkonventionen	2024-2025
Skapa förutsättningar för och stötta barn och unga att själva producera och arrangera kulturevenemang	2024-2025

Målområde 4

Bevara, uppmärksamma och tillgängliggöra kommunens kulturarv

4.1 Kulturarv som bevaras, utvecklas och synliggörs

Vårt lokala kulturarv hjälper oss att förstå tidigare generationer och ger möjlighet till reflektion kring hur samhället växt fram och vilka förutsättningar som funnits på platsen. Kulturarv och kulturmiljöer bidrar till en attraktiv livsmiljö, det skapar stolthet och stärker en plats eller orts identitet. Kunskapen om kulturarv bidrar både till att levandegöra historien och att belysa samtiden.

Svalövs kommun har en rik kultur- och industrimiljö med fem riksintressen för kulturmiljövård; Teckomatorp centrum, Råå-åns dalgång, Trolleholm, Norrvidinge – Södervidinge och Grindhus. En viktig del av det lokala kulturarvet är jordbruksindustrin som präglat samhällets utveckling under 1900-talet.

Aktiviteter för att uppnå målet	Tidsperiod
Utforska möjlighet att utveckla Teckomatorp centrum som besöksmål för kultur- och industriarv	2025
Främja föreningar som verkar för att bevara kulturarv	Löpande
Fortsatt samverkan med Familjen Helsingborg kring synliggörande av regionens kulturarv	2023-2024
Verka för ökad kännedom om kommunens historiska platser, särskilt riktat till barn och unga	Start 2024
Utveckla nya metoder för ökad kännedom om lokala kulturarv	Start 2024
Ta hänsyn till tätorternas identitet utifrån kulturarvsperspektiv vid samhällsplanering	Löpande
Stimulera barn och ungas inflytande över utveckling och bevarande av framtida kulturarv	Start 2025
Verka för att skolelever ska ges möjlighet att besöka lokala kulturarv	Löpande

Målområde 5

Stöd till kulturaktörer för ett engagerande och utvecklande kulturutbud

3.1 Stärkt dialog och stöd till lokala kulturaktörer

Svalövs kommun har ett rikt utbud av lokala kulturaktörer med spridning över hela kommunen. Med lokala kulturaktörer menas föreningar, företagare verksamma inom kulturella och kreativa näringar, studieförbund, Fridhems folkhögskola och enskilda konstutövare, både amatörer och professionella. Vi ska verka för att stödja, utveckla och främja lokala kulturaktörer och verka för en jämlik fördelning av det kommunala stödet både i form av bidrag och personella resurser.

Vid framtagandet av handlingsplanen har det identifierats ett behov av att erbjuda dialogtillfällen och nätverksträffar mellan lokala kulturaktörer och kommunen samt ett stärkt stöd att sprida kännedom om det lokala kulturutbudet till besökare och invånare. Vidare finns ett behov av att digitalisera och modernisera kommunikation med föreningar samt system för bidragsutbetalning, bokning av lokaler och föreningsregister.

Aktiviteter	Tidsperiod
Underlätta och stödja samverkansformer för lokala kulturaktörer i kommunen genom att erbjuda regelbundna nätverksträffar och dialogtillfällen	Löpande
Öka tillgängligheten att söka kommunalt stöd för arrangemang och verka för en jämlik fördelning av bidrag och stöd	Löpande
Erbjuda stöd och fortbildning till ledare och förtroendevalda inom föreningslivet	2025
Dela ut kulturpris och stipendier till lokala kulturaktörer	Löpande
Utveckla nya former för att stödja civilsamhället med att söka extern finansiering	2024-2025
Verka för att använda lokala kulturaktörer i det kommunala kulturutbudet	Löpande
Stödja informationsspridning av lokala kulturaktörers utbud och verksamhet	Löpande
Digitalisera och modernisera kommunikationsvägar, bidrags- och bokningssystem för föreningar	2024

Etablera nya arbetsmetoder och nätverk för att främja samverkan mellan kulturföreningar för ökad dialog och samverkan	Start höst 2024

Kommunala kulturaktörer

Aktivt Svalöv / Allaktivitetshus

Mötesplats för allmänheten med plats för kulturverksamhet och föreningar

Lov- och fritidsaktiviteter för barn och unga i hela kommunen

Verksamhetsutveckling av nytt allaktivitetshus i Kvarnhusets lokaler

Biblioteken

Kulturarrangemang

Allmän mötesplats för alla åldrar

Läsfrämjande insatser riktat till barn och vuxna

Lovverksamhet för barn och unga

Kulturarrangemang riktat till förskolor och skolor

Skolbibliotek

Kommunala bolag

Ansvar för service vid kommunala evenemang, exempelvis städning, mat och iordningställande av lokaler.

Skötsel av kultur- och fritidsanordningar och offentlig konst. Utsmyckning av offentliga platser.

Utsmyckning av offentliga miljöer

Lokaler för kulturutövande

Funktionsprogram för nya lokaler

Kulturskola

Kulturell utbildning för barn mellan 7-19 år skrivna i kommunen

Erbjuder undervisning inom musik, teater, dans, bild och form

Skapande skola

Kulturella evenemang

Kultur- och fritidsenheten

Samordning och uppföljning av kulturverksamhet i hela kommunen

Kulturarrangemang

Delta i nätverk med Region Skåne, Familjen Helsingborg, m.fl.

Allmänkultur

Offentlig konst

Samverkan och stöd till föreningar och företag inom kultur

Fritidsaktiviteter för barn och unga

Föreningsservice (dialog, föreningsbidrag, lokalbokning, m.m)

Kommunala lokaler för evenemang, exempelvis Kågerödslund och turistbyrån

Sektor Utbildning

Skapande skola-verksamhet inom ramen för Kulturrådets finansiering

Kulturupplevelser under skoltid genom läroplanen

Sektor Samhällsbyggnad

Ansvar för detalj- och översiktsplaner och kultur i offentliga miljöer, exempelvis vid nybyggnation och utveckling av torg.

Bevarande av kulturmiljöer och kulturarv.

Bygglov för näringsliv och filminspelningar eller arrangemang.

Sektor Social

Kulturutbud för brukare inom LSS- och äldreomsorg

Externa kulturaktörer

Föreningar och studieförbund

Ett 40-tal aktiva kulturföreningar inom kommunen som står för en stor del av det kulturella utbudet och bevarande av kulturmiljöer

7 olika studieförbund som stöttar det lokala föreningslivet

Fridhems folkhögskola

En av Sveriges främsta utbildningar inom musik, teater, film med elever från hela Sverige

Öppna kulturarrangemang för allmänheten

Sommarkurser inom kultur öppna för allmänheten

Kulturella och kreativa näringar

Företagare inom kulturella och kreativa näringar som verkar inom kommunens gränser, exempelvis Stationen Röstånga, Villa Söderåsen, Galleri Tapper, m.fl.

Kulturarbetare bosatta i kommunen

Familjen Helsingborg

Nätverk, extern finansiering och kompetensutveckling

Region Skåne

Nätverk, extern finansiering och kompetensutveckling inom kulturutveckling

Kulturrådet

Statlig myndighet med ansvar att förverkliga nationella kulturpolitiken bl.a. genom att främja, följa upp och fördela bidrag till kultur